

Obsah

Předmluva	9
1 Úvod (S. Vencl)	11
1.1 Základní pojmy	11
1.2 Šíření lidstva	11
1.3 Chronologie a prostor	12
1.4 Specifika předneolitických hmotných pramenů	15
1.4.1 Postdepoziciční vlivy na utváření předneolitických pramenů	15
1.4.2 Kvantita a kvalita pramenů pro předneolitická období	14
1.4.2.1 Důsledky regionálních deficitů antropologických pozůstatků v předneolitických kontextech	14
1.4.3 Problematika využití povrchových nálezů paleolitických a mezolitických artefaktů	16
1.4.4 Objem pramenů pro předneolitická období v Čechách	18
1.4.5 Četnost pramenů pro hlavní předneolitická období v Čechách	18
2 Nejstarší, starý a střední paleolit (J. Fridrich)	21
2.1 Přírodní podmínky života lidí v nejstarším, starém a středním paleolitu	21
2.2 Význam střídání dob ledových a meziledových pro vývoj přírody střední Evropy	22
2.3 Postavení člověka v přírodě středního pleistocénu	22
2.4 Dějiny bádání	25
2.4.1 Počáteční etapa bádání	25
2.4.2 Novější etapa bádání	24
2.4.3 Současná etapa bádání	24
2.5 Hlavní prameny	25
2.5.1 Soupis nálezů nejstaršího a starého paleolitu z Čech (hlavní lokality)	25
2.5.2 Soupis nálezů středního paleolitu z Čech (hlavní lokality)	27
2.6 Chronologie nejstaršího, starého a středního paleolitu	29
2.7 Sídlení v období nejstaršího, starého a středního paleolitu	30
2.7.1 Doklady o způsobu sídlení v období nejstaršího paleolitu	30
2.7.2 Způsob sídlení ve starém paleolitu	30
2.7.3 Způsob sídlení ve středním paleolitu	35
2.7.4 Teritoriální chování středopleistocenního člověka	34
2.8 Materiální kultura	35
2.8.1 Kamenná industrie nejstaršího paleolitu	36
2.8.2 Kamenná industrie starého paleolitu	37
2.8.3 Kamenná industrie středního paleolitu	38
2.8.4 Kamenné suroviny, jejich význam pro člověka ve starém a středním pleistocénu	39
2.8.5 Používání organických surovin ve starém a středním paleolitu	44
2.8.6 Význam studia kamenné štípané industrie pro poznání myšlení a chování nejstarších zástupců rodu <i>Homo</i>	46
2.9 Rituály a ritualizované chování ve starém a středním paleolitu	47
2.10 Evropské kontakty v období starší doby kamenné	47
2.10.1 Kontakty humánních společenstev v nejstarším a starém paleolitu v rámci Evropy	47
2.10.2 Kontakty humánních společenstev ve středním paleolitu v rámci střední Evropy	48
2.11 Význam studia kultury nejstaršího a starého paleolitu v celoevropském kontextu	48
2.12 Význam studia kultury středního paleolitu v celoevropském kontextu	48

5 Mladý paleolit (S. Vencl)	50
3.1 Přírodní podmínky	51
3.2 Dějiny bádání	51
3.3 Prameny	52
3.4 Chronologie	54
3.5 Mladopaleolitické osídlení Čech	56
3.5.1 Stav pramenů	57
3.5.2 Sídlení	57
3.5.3 Materiální kultura	57
3.5.4 Rituální chování	58
3.6 Časné období mladého paleolitu	58
3.6.1 Otázka existence bohunicie u v Čechách	58
3.6.2 Problematika zastoupení technokomplexu listovitých hrotů v Čechách (otázka výskytu szeletie u, altmühlienu, jertzmanowicie u)	59
3.6.3 Aurignacien	61
3.6.3.1 Aurignacien v Čechách	61
3.6.3.2 Hlavní prameny	62
3.6.3.3 Chronologie	69
3.6.3.4 Sídlení a obživa	69
3.6.3.5 Materiální kultura	69
3.6.3.6 Stopy rituálního chování	69
3.6.3.7 Kontakty	70
3.7 Střední období mladého paleolitu	70
3.7.1 Gravettien	71
3.7.1.1 Gravettien v Čechách	72
3.7.1.2 Hlavní prameny	72
3.7.1.3 Chronologie	81
3.7.1.4 Sídlení a obživa	82
3.7.1.5 Materiální kultura	84
3.7.1.6 Stopy rituálního chování	85
3.7.1.7 Kontakty	85
3.8 Sklonek mladého paleolitu	86
3.8.1 Otázka epigravettienského a epiaurignacienského osídlení Čech	86
3.8.2 Magdalénien	86
3.8.2.1 Magdalénien v Čechách	88
3.8.2.2 Hlavní prameny	88
3.8.2.3 Chronologie	91
3.8.2.4 Sídlení a obživa	92
3.8.2.5 Materiální kultura	94
3.8.2.6 Stopy rituálního chování	99
3.8.2.7 Kontakty	101
4 Pozdní paleolit (S. Vencl)	104
4.1 Přírodní podmínky	105
4.2 Dějiny bádání	105
4.3 Prameny	105
4.4 Chronologie	106
4.5 Pozdně paleolitické osídlení Čech	107
4.5.1 Hlavní prameny	108
4.5.2 Sídlení a obživa	113
4.5.3 Materiální kultura	116
4.5.4 Stopy rituálního chování	116
4.5.5 Kontakty	117
4.6 Pozdně paleolitické kulturní skupiny	117
4.6.1 Epimagdalénien	117

4.6.2	Technokomplex s hroty obloukovitě retušovaného týlu	118
4.6.3	Technokomplex aziloidních industrií (typy Plzeň, Hradiště – Atzenhof aj.)	121
4.6.4	Vlivy z oblastí technokomplexů s řapovými hroty	121
4.6.5	Další kulturní entity?	123
5	Mezolit (S. Vencl)	124
5.1	Přírodní podmínky	124
5.2	Dějiny bádání	124
5.3	Prameny	125
5.3.1	Sídlení	125
5.3.2	Pohřbívání	126
5.3.3	Hmotná kultura	127
5.3.4	Stopy rituálního chování	128
5.3.5	Obživa	128
5.3.6	Společnost	131
5.4	Chronologie a vznik	132
5.4.1	Zánik mezolitu	132
5.5	Mezolitické osídlení Čech	133
5.5.1	Hlavní prameny	133
5.5.1.1	Chronologie	142
5.5.2	Sídlení	143
5.5.3	Materiální kultura	146
5.5.3.1	Okrajový zásah severoevropského mezolitického okruhu	147
5.5.4	Stopy rituálního chování	147
5.5.5	Kontakty	148
5.5.6	Otázky vztahů mezolitu a neolitu	148
	Literatura	151
	Přílohy 1–16	151